

weinig onderzoekers ter hand genomen; geen wonder, want daarvoor is noodig een ongewoon groot geduld, een geniale speurzin en eene bijzonder groote volharding voor wetenschappelijk onderzoek; d. z. overigens onmisbare eigenschappen voor een der edelste bedrijvigheden van den wetenschappelijken mensch: natuuronderzoek.

Den Haag, Juli 1925.

ED. EVERTS.

Korte mededeeling omtrent eenige op Terschelling waargenomen kevers, wantsen en mieren.

Voor eenige jaren heeft DR. MAC. GILLAVRY, T. v. E. 47, blz. 89, een zeer dankenswaardig overzicht gegeven over de insektenfauna van het eiland Terschelling naar aanleiding van een door hem in Augustus 1912 aldaar gehouden excursie. Dit overzicht is voor mij een leiddraad geweest gedurende een kort verblijf op het eiland van 31.7-5.8 1925. Ofschoon door mij alleen coleoptera, hemiptera en enkele formicidae zijn verzameld, in het toch wel de moeite waard het resultaat te memoreeren, want gebleken is, dat de door ons beiden waargenomen keverfauna vrij veel overeenkomst vertoonde, de hemiptera-heteroptera-fauna daarentegen praktisch gesproken geheel verschillend was! Van de ca. 180 door MAC GILLAVRY vermelde coleoptera (waarvan ca. 100 door hem zelf gevonden) werden 71 soorten door mij teruggevonden, waarvan 50 destijds door hem zelf waren bemachtigd. Van hemiptera-heteroptera vermeldt MAC GILLAVRY 47 soorten (waaronder 5 onzekere); hiervan zijn door mij slechts 17 soorten teruggevonden (13 daarvan destijds door hem zelf gevangen), terwijl 40 soorten door mij werden waargenomen, die niet in MAC GILLAVRY'S lijst zijn vermeld! Van mieren noemt hij slechts 1 soort, door mij werden 8 soorten gevonden. Uit het een en ander blijkt weer, hoe zeer onvolledig onze kennis van de Terschellingsche fauna en hoe noodig verder onderzoek is.

MAC GILLAVRY verzamelde in het midden van Augustus bij veelal regenachtig weer, terwijl gedurende mijn verblijf het weer warm was met geen of weinig regen, voorafgegaan door een regenweek.

In het volgend overzicht zijn de soorten opgenomen, die **niet** in de lijst van MAC GILLAVRY voorkomen:

Coleoptera.

Nebria brevicollis var. *iberica* d'Ol. Deze variëteit is eerst na het verschijnen van de publikatie van MAC GILLAVRY voor ons land bekend geworden, schijnt bij ons zeer verbreid te zijn.

Notiophilus palustris Dfts.

„ *substriatus* Waterh.

Dyschirius salinus Schaum.

Clivina fossor L.

Bembidion biguttatum F.

„ *guttula* F.

Cillenus lateralis Sam. ab. Bedeli Nicol.¹⁾ **Faun. nov.**

ab. Deze ab. maakt den indruk, een onuitgekleurd ex. te zijn; DR. EVERTS vermoedt, dat de ab. ook naar een dergelijk ex. is beschreven. Het door mij gevonden ex. kwam van onder oeverplanten aan den rand van een zilte plas te voorschijn en maakte onmiddellijk een nog zachten, verschen indruk. Het is in elk geval interessant, dat het voorkomen van deze soort op Terschelling is gekonstateerd, daar zij tot nu toe alleen aan de Zeeuwsche stroomen was waargenomen.

Calathus mollis Mrsh. Deze soort was onder duinplanten vrij gemeen.

Pterostichus nigrita F.

Amara tibialis Payk.

Harpalus servus Dfts.

Bradycellus harpalinus Serv.¹⁾

Acupalpus luridus Dej.

Masoreus Wetterhali Gyll. a. *axillaris* Küst.

Dromius linearis Ol.

„ *melanocephalus* Dej.

Halipilus apicalis Ths.²⁾

„ *Heydeni* Whn.²⁾

„ *lineatocollis* Mrsh.

„ *ruficollis* de G.²⁾

„ *variegatus* Strm.

1) Determinatie door Dr. Everts, die met zijne gewone bereidwilligheid deze en vele andere soorten voor mij heeft bepaald.

2) De heer A. ZIMMERMANN te München was zoo vriendelijk deze en een paar andere moeilijke Halipilidae en Dytiscidae voor mij te determineeren.

- Peltodytes caesus* Dfts.
Bidessus unistriatus Schrk.
Coelambus impressopunctatus Schall.
 " *parallelogrammus* Ahr.
Hydroporus obscurus Strm.
 " *palustris* L.²⁾
Agabus nebulosus Forst.
 " *Sturmi* Gyll.
Copelatus ruficollis Schall.
Ilybius ater de G.
 " *fuliginosus* F.
Rhantus notatus F.
Oxypoda elongatula Aubé¹⁾
Atheta atramentaria Gyll.¹⁾
 " *flavipes* Thoms.¹⁾
 " *orbata* Er.¹⁾
Myllaena minuta Grav.¹⁾
Tachyporus ruficollis Grav.¹⁾
Quedius boops Grav.¹⁾
 " *rufipes* Grav.¹⁾
Ontholestes murinus L.
Staphylinus ater Grav.
Philonthus concinnus Grav.¹⁾
 " *varius* Gyll.¹⁾
Othius melanocephalus Grav.¹⁾
Xantholinus linearis Ol.¹⁾
Lathrobium brunnipes F.¹⁾
 " *fulvipenne* Grav.¹⁾
Stenus buphthalmus Grav.¹⁾
 " *clavicornis* Scop.¹⁾
 " *geniculatus* Grav.¹⁾
Bledius fuscipes Rey¹⁾
 " *pallipes* Er.¹⁾

De door MAC GILLAVRY vermelde *Bledius arenarius* is niet door mij teruggevonden, alles was subniger.

Oxytelus tetracarınatus Block

Omalium riparium Thoms.

Liodus dubia Kugel.¹⁾ (MAC GILLAVRY vermeldt het type niet.)

Orthoperus brunnipes Gyll.¹⁾

Aphodius foetens F.

Geotrupes vernalis L. Onder de talrijke ex. van de ab. *insularis* Schneid. bevonden zich een paar, die ongetwijfeld tot het type behooren.

Ochthebius marinus Payk.

„ „ ab. *pallidipennis* Lap.¹⁾

„ *pusillus* Steph.

Philydrus bicolor F.¹⁾

„ *frontalis* Er.¹⁾

„ *minutus* F.¹⁾

Laccobius biguttatus Gerh.¹⁾

Chaëtartria seminulum Hbst.

Coelostoma orbiculare F.

Cercyon tristis Ill.¹⁾

Meligethes assimilis Germ.¹⁾

Olibrus affinis Sturm.¹⁾

„ *millefolii* Payk.¹⁾

Stilbus atomarius L.¹⁾

Lathridius lardarius de G.

Melanophthalma fuscula Gyll.

„ *transversalis* Gyll. De ab. van deze soorten heb ik niet vermeld, aangezien zij zeer onbeduidend zijn.

Orthocerus clavicornis L.

Coccidula rufa Hbst.

Coccinella 7-punctata L. Het is merkwaardig, dat deze algemeene soort niet door MAC GILLAVRY is aangetroffen. Ik vond haar herhaaldelijk op helm.

Mysia oblongoguttata L. Of deze soort werkelijk op Terschelling voorkomt, durf ik niet beslissen; ik vond een dood ex. in aanspoelsel langs het weststrand. Daar echter op Terschelling Pinus-soorten zijn aangeplant, is haar voorkomen niet onwaarschijnlijk.

Heterocerus fenestratus Thunb.

„ *obsoletus* Curt.

Opilo domesticus Strm. Aan een venster van Hotel Nap.

Cryptocephalus fulvus Goeze

Mantura chrysanthemi Koch

Longitarsus luridus Scop.¹⁾

Sitona lineatus L.¹⁾

„ *puncticollis* Steph.¹⁾

- Phytonomus plantaginis de G.¹⁾
 Sirocalus floralus Payk.(?) (afgewreven ex.¹⁾
 Phytobius velaris Gyll.¹⁾ **Faun. nov. spec.**³⁾
 Balanobius salicivorus Payk.
 Miccotrogus picirostris F.¹⁾
 Mecinus piraster Hrbst.
 Apion aestivum Germ.¹⁾
 „ flavipes Payk.¹⁾
 „ loti Kirby¹⁾
 „ marchicum Hbst.¹⁾
-

De door MAC GILLAVRY op Terschelling nieuw voor de fauna ontdekte Myrmecopora uvida Er. werd door mij teruggevonden; zij is sedert ook elders in ons land ontdekt. Merkwaardig is, dat door mij niet een enkel ex. van Georyssus crenulatus Rossi werd gevonden, ofschoon deze soort tijdens het verblijf van MAC GILLAVRY zeer veelvuldig was. De door mij gevonden Apion limonii Kirby waren nog zeer versch. Op 1.8. werd bloeiende *Statice* door mij afgesleept, zonder een enkel ex. te vinden, doch op 4.8. gelukte het mij, een paar versche, nog weke ex. van *Statice* te slepen.

DR. EVERTS deelt mij mede, dat hem nog het voorkomen van de volgende coleoptera op Terschelling bekend is: Demetrias atricapillus L., Hydroporus piceus Steph., Ilybius fenestratus F. Agabus uliginosus L., Dytiscus lapponicus Gyll., Stenus atratulus Er., Berosus signaticollis Charp., Aphodius rufipes L., Limonius aeruginosus Ol., Corymbites tessellatus L., Cassida rubiginosa Müll., Cleonus piger Scop., Errrhinus bimaculatus F., Coeliastes lamii F. en Sirocales pyrrhorhynchus Mrsh.

Hemiptera-heteroptera.

- Thyreocoris scarabaeoides L.
 Gnathoconus picipes Fall.⁴⁾

3) Zie Ent. Ber. No. 146.

4) Dr. J. GULDE te Frankfurt a M. was zoo bereidwillig, deze en andere Heteroptera, bijna de geheele Terschellingsche vangst, voor mij te determineeren.

Gnathoconus picipes Fall. var. *concolor* Muls. & Rey **Faun.**

nov. var.⁵⁾

Sciocoris terreus Schrk.

Nysius thymi Wlff.

Macrodema micropterum Curt.

Plinthisius brevipennis Latr. brach. et macr.

Peritrechus nubilus Fall.

Trapezonotus arenarius L.

Gonianotus marginepunctatus Wlf.

Scoloposthetus decoratus Hhn.

„ *Thomsoni* Reut. brach.

„ *affinis* Schill. brach.

Acalypta parvula Fall. brach.

Microvelia reticulata Burm.

Coranus subapterus de G. macr.

Nabis major Costa.

„ *flavomarginatus* Schltz. brach.

Gerris gibbifer Schml.

Salda pallipes var. *dimidiata* Curt.

Anthocoris nemorum L.

„ *nemoralis* F.

„ „ var. *superbus* Westh.

Triphlebs nigra Wlff.

„ „ var. *Ullrichi* Fieb. **faun. nov. var.**

Stenodema calcaratum var. *virescens* Fieb.

Trigonotylus psammaecolor Reut. **faun. nov. spec.**

(aan de Duitse stranden eveneens voorkomend.)

Adelphocoris lineolatus Goeze var. *implagiatus* Westh.

faun. nov. var.⁶⁾

Lygus pratensis L.

„ *spinolae* Mey.

Poecyloscytus unifasciatus F.

„ *vulneratus* Pz.

Pilophorus confusus Kb.

5) Aan deze en verdere aanduiding nov. var. of spec. mag niet te veel waarde gehecht worden; het wil alleen zeggen, dat de soort of var. niet in de bekende lijsten van FOKKER zijn vermeld. Sinds deze zijn verschenen, zijn talrijke nieuwe vondsten van Hemiptera voor ons land gedaan, doch er is bijna nog niets over gepubliceerd; het wordt hoog tijd, dat of een geheel nieuwe lijst, of een aanvulling op de lijst van FOKKER verschijnt, te meer, daar de nomenclatuur sinds dien heel wat verandering heeft ondergaan en sommige soorten vervallen zijn of door andere vervangen.

6) Dr. MAC GILLAVRY houdt de ex voor de var. *innotatus* van *Adelphocoris quadripunctatus* F. Dr. GULDE, wien ik de ex. nogmaals ter revisie zond, blijft bij zijn determinatie.

Globiceps flavomaculatus F.
 Cyrrhorrhinus caricis Fall. **faun. nov. spec.**
 Orthotylus ericetorum Fall.
 „ marginalis Reut.
 Campylomma verbasci H. Schumm.

De door MAC GILLAVRY van *Artemisia maritima* vermelde Orthotylus-soorten en Plagiognathus fusciloris werden niet door mij gevonden; wat ik van deze plant sleepte waren onherkenbare larven.

Hemiptera-homoptera.⁷⁾

Bythoscopus alni Schrk.

Formicidae.⁸⁾

Formica rufibarbis F.
 „ „ fusco-rufibarbis Forel
 „ fusca L.
 Lasius fuliginosus Latr.
 „ niger L.
 Tetramorium caespitum L.
 Myrmica laevinodis Nyl.
 „ scabrinodis Nyl.

A. RECLAIRE.

HILVERSUM, Januari 1926.

Nieuwe naamlijst der Nederlandsche Psylliden.

Hieronder volgt eene voorloopige mededeeling over de verspreiding onzer Bladvlooien.

Mede door de hulpvaardigheid van vele entomologen, was ik in de gelegenheid van deze groep een meer bijzondere studie te maken.

In het bijzonder moet ik hier mijn dank betuigen aan Mr. A. J. F. Fokker van Crayestein van Rengerskerke, die mij zijn geheele materiaal ten geschenke gaf, en aan de heeren Prof. Dr. E. D. van Oort en R. van Eecke voor het ter inzage stellen van het materiaal in het „Rijksmuseum van Natuurlijke Historie” te Leiden.

En niet het minst ook dank ik Dr. D. Mac Gillavry die mij, vooral met het verschaffen der vaak zeer moeilijk te verkrijgen literatuur, ten zeerste heeft geholpen.

7) Dr. MAC GILLAVRY heeft deze dieren voor mij gedetermineerd.

8) De heer P. VAN DER WIEL was zoo vriendelijk deze voor mij te determineeren.